

Балет "Арабеск" представя гала вечер с творчеството на Маргарита Арнаудова

Балет „Арабеск” ще представи на 25 октомври, на сцената на Музикален театър, 19.00 ч

ГАЛА ВЕЧЕР С ТВОРЧЕСТВОТО НА МАРГАРИТА АРНАУДОВА по повод 70 години от рождението ѝ. Публиката ще има възможността да преживее отново нейните върхови спектакли „Пролетно тайнство”, „Нестинарка” и „Болеро”- една рядка възможност да се докоснем отново до естетическия свят на голямата наша хореографка. Годишнината се реализира с любезното съдействие на Столична община.

„ Премиерата на "Пролетно тайнство" на Маргарита Арнаудова в балет „Арабеск” излиза на 16 май 1977 г. Сценограф на спектакъла е Мария Трендафилова, която през целия творчески път на Маргарита Арнаудова работи в тандем с нея по най-големите нейни постановки. Спектакълът е сред най-поставяните и играни произведения на М.Арнаудова. Присъства в турнетата на „Арабеск” в Белгия, Финландия, Швеция, Франция, Чехословакия, Унгария, Германия, Италия (в няколко последователни

гастрола), както и в Индия, Индонезия, Сингапур, Филипините, Зимбабве, Полша и др. След смъртта на Маргарита Арнаудова, по идея на доц.Калина Богоева, директор на Балет „Арабеск“ по това време, спектакълът е възстановен от Румяна Маркова и Радомир Начев.

Филмовата версия на спектакъла, която ще бъде представена в Гала-вечерта е заснета от режисьора Михаил Пандурски и оператора Атанас Тасев, заедно с Маргарита Арнаудова през 1982 г. В ролята на Жертвата Розина Камбурова, Жрец – Георги Елкин. И до днес „Пролетно тайнство“ на Маргарита Арнаудова е пример за хореографско и постановъчно многообразие и майсторско изграждане на взаимодействието музика – танц. Голямата балетна критичка Ана Александрова казва: „В този език кипи освободената стихийност на прилепналите в земята боси ходила, стремително изтръгващи се от пръстта.“

Композиторът ИГОР СТРАВИНСКИ получава международна известност с трите си руски балета, написани по поръчка на импресариото Сергей Дягилев за неговата балетна трупа - „Жар-птица“ (1910), „Петрушка“ (1911/1947) и „Пролетно тайнство“ (1913). Неговата премиера на 29 май 1913 г. в театър „Шанз Елизе“ предизвиква обществени безредици, напълно променя начина, по който по-късните композитори разглеждат ритмичната структура, и до голяма степен утвърждава трайната репутация на Стравински като революционер в музиката. Въпреки нечуваният скандал „Пролетно тайнство“ е бил един от любимите балети на Дягилев, който (по думите на великия художник Николай Ръорих – сценограф и автор на либретото заедно със Стравински) е считал, че един ден публиката ще оцени тази постановка. Днес „Пролетно тайнство“ вече се счита за едно от най-значителните модерни произведения и класика на ХХ век. Едни от най-големите хореографи на ХХ век са поставяли свои версии на „Пролетно тайнство“ – Вацлав Нижински, Морис Бежар, Пина Бауш, Анжелин Прежокаж и др.

Във втората част на вечерта Балет „Арабеск“ ще танцува легендарната „Нестинарка“ по музика Марин Големинов. От премиерата си през 1978 г. „Нестинарка“ – сюита на Маргарита Арнаудова шества по българските и световни сцени като емблема на Балет „Арабеск“ . Сюжетът е изграден върху основата на стар народен обичай – игра върху огън в деня на празника св. Константин и Елена. На фона на този обичай се развива личната драма на главната героиня. Балетът е разделен на седем части: Пролог, Демна и Найдан, Нестинарка, Любов , Клевета, Раздор и Финал.

МАРИН ГОЛЕМИНОВ написва музиката на танцовата драма „Нестинарка“ през 1940 г. Първата постановка на „Нестинарка“ в Софийска опера е през 1942 г. и е дело на голямата Мария Димова (последователка на немския свободен изразен танц в България в началото на ХХ век). В спектакъла танцьорите играят боси, а първата изпълнителка на главната роля е Нина Кираджиева. Самата Нина Кираджиева прави своя постановка на „Нестинарка, отново в Софийска опера през 1956 и 1968 г., решена този път на палци. Случайно или не Маргарита Арнаудова завършва втория випуск на балетното училище. като ученичка на Нина Кираджиева през 1959 г. Без да познава първообраза на „Нестинарка“ на Мария Димова, Маргарита Арнаудова поставя своята „Нестинарка“ на боси крака. Първоначално поставя сюитата през 1978 г. в балет „Арабеск“, а

по-късно през 1986 г. и целия балет в Софийската опера. Гузел Щилянова пише за премиерата „...Спектакълът на Арнаудова е изтънчено стилизиран – от земната „босонога“ техника до лайтмотивните движения с ръце, като че вграждащи в икона лика на тъй неземната девойка....”

След смъртта на Маргарита Арнаудова „Нестинарка” сюита е възстановена в балет „Арабеск” през 2002 г. от Олеся Панткина. Изпълнява се от ново поколение танцьори и се играе до днес. В юбилейната вечер ще видите Даниела Иванова в ролята на Демна, Константина Ханджиева в ролята на Струна и в ролята на Найден ще гостува солистът на балета на Софийската опера Никола Хаджитанев.

«Болеро» по музика на Морис Равел носи силно изразена програмност и впечатляваща атмосфера, като балетното движение е стилизирано в ритъма на испанския танц. Именно с "Болеро" (1928) светът научава името на композитора. Равел разказва колко учуден и зарадван бил, когато дочул някакъв нюйоркски докер да си тананика произведението му. Знаменитата тема от 17 такта, зараждаща се в леко звучащата флейта на фона на абсолютно неизменна ритмична формула се повтаря многократно, всеки път инструментирана по новому. С всяко повторение силата на звучността нараства, тембровата палитра разцъфтява, усилва се динамичното напрежение. Звуквата маса расте и се разширява като неудържима лавина. Заслуга за експресивната колоритност на танца има полифоничността в хореографията на Маргарита Арнаудова

Спектакълът не слиза от афиша на балет „Арабеск” от премиерата си през 1987 г. и е „обиколил света” с почти всички турнета на трупата.

По повод 70 години от рождението на голямата българска хореографка и дългогодишен директор на „Арабеск” издателство "СИВАС консултинг" издава книгата на проф. Анелия Янева "Маргарита Арнаудова", която ще може да бъде закупена по време на гала спектакъла. Книгата се посвещава се и на всички, които “не могат да отделят балета от себе си”, на поколенията артисти, които са градили и градят неповторимата история на балет “Арабеск”, на творците от всички балетни театри, които са споделили професионалния път на Маргарита Арнаудова.